

401**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾**

z dnia 23 marca 2009 r.

w sprawie programów specjalnych

Na podstawie art. 66b ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe zasady organizacji i realizacji programów specjalnych, zakres ich stosowania, sposób wyłaniania i doboru uczestników programów specjalnych oraz sposób finansowania tych programów z Funduszu Pracy.

§ 2. 1. Opracowanie programu specjalnego poprzedza się przeprowadzeniem analizy służącej sporządzeniu charakterystyki lokalnego rynku pracy i zidentyfikowaniu jego głównych problemów.

2. Przygotowując analizę lokalnego rynku pracy, uwzględnia się w szczególności:

- 1) strukturę bezrobocia;
- 2) oferty pracy oraz bezrobotnych według zawodów i specjalności;
- 3) wyniki monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych;
- 4) informacje o planowanych inwestycjach tworzących nowe miejsca pracy;
- 5) informacje o zwolnieniach grupowych.

3. W analizie lokalnego rynku pracy można uwzględnić również:

- 1) dostępne wyniki badań dotyczących rynku pracy;
- 2) wyniki ankiet przeprowadzonych wśród bezrobotnych, osób poszukujących pracy oraz pracodawców, służące identyfikacji barier utrudniających podjęcie zatrudnienia bądź utrzymanie miejsc pracy.

§ 3. 1. Wyłonienie i dobór uczestników programu specjalnego oraz zakres i formy niezbędnego wsparcia dokonuje się na podstawie analizy lokalnego rynku pracy, prognoz lokalnego rynku pracy oraz informacji przekazanych w szczególności przez pośrednika pracy, doradcę zawodowego i specjalistę do spraw rozwoju zawodowego.

2. Dokonując doboru uczestników programu specjalnego, bierze się pod uwagę w szczególności predyspozycje psychofizyczne, kwalifikacje i doświadczenie zawodowe oraz ich umiejętności, a także rozpoznaje się możliwe do wystąpienia bariery utrudniające zatrudnienie lub utrzymanie miejsc pracy.

3. Programem specjalnym obejmuje się w pierwszej kolejności bezrobotnych i osoby poszukujące pracy, w stosunku do których stosowane usługi i instrumenty rynku pracy okazały się niewystarczające do powrotu na rynek pracy bądź utrzymania miejsc pracy.

§ 4. 1. Określając zakres i formy pomocy w ramach programu specjalnego, planuje się działania łączące usługi i instrumenty rynku pracy ze specyficznymi elementami wspierającymi zatrudnienie.

2. Jeżeli sporządzona analiza lokalnego rynku pracy pozwala na opracowanie innego programu specjalnego, przy opracowaniu kolejnego projektu programu przepisu § 2 nie stosuje się.

§ 5. 1. Projekt programu specjalnego zawiera:

- 1) nazwę, cel i uzasadnienie programu specjalnego;
- 2) charakterystykę uczestników programu specjalnego i kryteria ich doboru;
- 3) działania łączące usługi rynku pracy, instrumenty rynku pracy i opis specyficznych elementów wspierających zatrudnienie, z uzasadnieniem potrzeby ich zastosowania i przewidywanych skutków dla zatrudnienia lub utrzymania miejsc pracy;
- 4) wykaz podmiotów współpracujących przy realizacji programu specjalnego na podstawie porozumienia, o którym mowa w § 6, oraz określenie ich zadań;
- 5) kalkulację planowanych kosztów realizacji programu specjalnego oraz źródła finansowania ogółem i odrębnie dla każdego zadania, w tym wydatki na specyficzne elementy wspierające zatrudnienie, które mogą obejmować w szczególności zakup środków trwałych, materiałów i usług, niezbędnych w procesie aktywizacji zawodowej lub utrzymaniu miejsc pracy;
- 6) harmonogram realizacji poszczególnych zadań oraz wydatkowania środków;
- 7) przewidywane efekty realizacji programu specjalnego, z podaniem mierników i trybu dokonywania oceny;
- 8) opis prowadzenia kontroli programu specjalnego i zakres monitorowania jego realizacji;
- 9) propozycję działań w przypadku wystąpienia zagrożenia realizacji programu specjalnego.

¹⁾ Minister Pracy i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej — praca, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. Nr 216, poz. 1598).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 134, poz. 850, Nr 171, poz. 1056, Nr 216, poz. 1367 i Nr 237, poz. 1654 oraz z 2009 r. Nr 6, poz. 33.

2. Program specjalny może mieć budowę modułową, w celu umożliwienia dokonywania zmian zakresu, sposobu i harmonogramu realizacji oraz finansowania programu, szczególnie w przypadku określonym w § 11 ust. 6.

3. Moduł programu specjalnego może stanowić zespół zadań tworzących logiczną całość w danym zakresie, realizowanych według ustalonego harmonogramu.

4. Efekty realizacji modułu wynikają ze specyfiki zadań i mogą obejmować w szczególności teoretyczne lub praktyczne przygotowanie zawodowe oraz wsparcie: zatrudnienia, tworzenia nowych miejsc pracy lub podejmowania działalności gospodarczej.

§ 6. W przypadku realizacji programu specjalnego we współpracy z innymi podmiotami zajmującymi się problematyką rynku pracy lub z pracodawcami starosta zawiera pisemne porozumienie dotyczące realizacji programu specjalnego określające w szczególności zadania realizowane przez poszczególne podmioty lub pracodawców, wysokość środków przeznaczonych na realizację poszczególnych zadań i źródła ich finansowania, zwane dalej „porozumieniem”.

§ 7. 1. Program specjalny może być realizowany przez więcej niż jeden powiatowy urząd pracy.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, program specjalny jest współfinansowany na warunkach określonych w porozumieniu.

§ 8. O terminie rozpoczęcia programu specjalnego starosta informuje podmioty współpracujące przy jego realizacji na podstawie porozumienia.

§ 9. 1. Starosta, na podstawie bieżących analiz rynku pracy oraz monitoringu przebiegu realizacji programu specjalnego, może dokonywać zmian w zakresie, sposobie oraz harmonogramie realizacji i finansowania programu specjalnego, o ile są one niezbędne dla uzyskania zamierzonych celów.

2. Zmiany w programie specjalnym, o których mowa w ust. 1, starosta uzgadnia z podmiotami współpracującymi przy jego realizacji.

3. Starosta może podjąć decyzję o wstrzymaniu realizacji programu specjalnego, jeżeli osiągnięcie zakładanych w programie specjalnym celów i efektów jest niemożliwe.

4. W przypadku programu specjalnego realizowanego we współpracy z innymi podmiotami zajmującymi się problematyką rynku pracy lub z pracodawcami starosta przesyła informację o wstrzymaniu realizacji programu wraz z podaniem przyczyn uzasadniających jego decyzję.

§ 10. 1. Pomoc w ramach programu specjalnego dla przedsiębiorstw, o których mowa w art. 1 załącznika I do rozporządzenia Komisji (WE) nr 800/2008 z dnia 6 sierpnia 2008 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy

za zgodne ze wspólnym rynkiem w zastosowaniu art. 87 i 88 Traktatu (ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń blokowych) (Dz. Urz. UE L 214 z 09.08.2008, str. 3), stanowi pomoc *de minimis*, w rozumieniu rozporządzenia Komisji (WE) nr 1998/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L 379 z 28.12.2006, str. 5), rozporządzenia Komisji (WE) nr 875/2007 z dnia 24 lipca 2007 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy w ramach zasady *de minimis* dla sektora rybołówstwa zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1860/2004 (Dz. Urz. UE L 193 z 25.07.2007, str. 6) lub rozporządzenia Komisji (WE) nr 1535/2007 z dnia 20 grudnia 2007 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy *de minimis* w sektorze produkcji rolnej (Dz. Urz. UE L 337 z 21.12.2007, str. 35), i jest udzielana zgodnie z przepisami wymienionych rozporządzeń.

2. Ocena spełnienia przez przedsiębiorstwa warunków określonych w rozporządzeniach, o których mowa w ust. 1, następuje na podstawie informacji przedkładanych staroście obejmujących w szczególności:

1) sprawozdanie finansowe za ostatni rok obrotowy lub inne dokumenty pozwalające ocenić sytuację finansową przedsiębiorstwa;

2) zaświadczenia lub oświadczenia dotyczące pomocy *de minimis* w zakresie, o którym mowa w art. 37 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2007 r. Nr 59, poz. 404 oraz z 2008 r. Nr 93, poz. 585).

3. Pomocy, o której mowa w ust. 1, nie można udzielić przedsiębiorstwu, jeżeli łącznie z inną pomocą ze środków publicznych udzieloną przedsiębiorstwu w odniesieniu do tych samych kosztów kwalifikowalnych, bez względu na jej formę i źródło pochodzenia, w tym ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, przekracza maksymalną intensywność pomocy określoną dla danego przeznaczenia pomocy.

§ 11. 1. Po otrzymaniu od ministra właściwego do spraw pracy pisemnej informacji o ustalonej dla powiatu wysokości środków Funduszu Pracy, jakie mogą być wydatkowane w roku budżetowym na finansowanie zadań realizowanych przez samorząd powiatu, starosta określa limit wydatków możliwych do poniesienia na realizację programów specjalnych.

2. Limit, o którym mowa w ust. 1, nie może przekroczyć 10 % kwoty środków Funduszu Pracy ustalonej dla powiatu.

3. W przypadku gdy planowana na realizację programów specjalnych wysokość środków Funduszu Pracy przekracza wysokość limitu, o którym mowa w ust. 2, starosta może wystąpić do ministra właściwego do spraw pracy z wnioskiem o przyznanie dodatkowych środków Funduszu Pracy z rezerwy będącej w jego dyspozycji.

4. Do wniosku o przyznanie dodatkowych środków Funduszu Pracy dołącza się projekt programu specjalnego, o którym mowa w § 5, opinię powiatowej rady zatrudnienia, a w przypadku realizacji programu specjalnego we współpracy z innym powiatowym urzędem pracy, podmiotami zajmującymi się problematyką rynku pracy lub z pracodawcami dołącza się również porozumienie.

5. Starosta podejmuje decyzję o realizacji programu specjalnego po otrzymaniu informacji o przyznaniu dodatkowych środków Funduszu Pracy.

6. W przypadku odmowy przyznania dodatkowych środków Funduszu Pracy starosta dokonuje zmian w projekcie programu specjalnego albo rezygnuje z jego realizacji.

7. Program specjalny może być finansowany ze środków Funduszu Pracy przeznaczonych na realizację projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego.

8. Kwoty środków Funduszu Pracy przeznaczonych na realizację programu specjalnego, o których mowa w ust. 7, nie wlicza się do limitu, o którym mowa w ust. 2.

§ 12. Przepis § 10 stosuje się do dnia 30 czerwca 2014 r.

§ 13. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Pracy i Polityki Społecznej: *J. Fedak*